

Vergaderjaar 2010–2011

32 801

EHEC-bacterie

Nr. 5

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN,
LANDBOUW EN INNOVATIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 juni 2011

In het Algemeen Overleg met de vaste Kamercommissie van EL&I van afgelopen donderdag 9 juni heb ik gemeld dat ik u een brief zou sturen over mijn inzet bij de voorstellen van de Europese Commissie. Deze inzet biedt de groenten- en fruitsector financiële ondersteuning in deze zware tijden die het gevolg zijn van de crisis met de EHEC bacterie die al tot 37 te betreuren doden heeft geleid. Het aantal besmettingen neemt af en er zijn sterke aanwijzingen dat de bron afkomstig is van een bedrijf in Bielefeld dat kiemgroenten produceert. Dit heeft ertoe geleid dat de Duitse overheid afgelopen vrijdag 10 juni de waarschuwing voor consumenten om geen komkommers, tomaten en sla te eten heeft ingetrokken.

Rusland

Ook Rusland heeft afgelopen vrijdag 10 juni te kennen gegeven weer groenten en fruit uit de EU te willen importeren. De Russische autoriteiten doen dit in principe onder dezelfde voorwaarden die ik vorige week woensdag 8 juni met hen heb afgesproken, namelijk dat een (Europees) certificaat is bijgevoegd dat duidelijk maakt waar het product vandaan komt, hoe het is geteeld en hoe de lidstaat op deze specifieke bacterie controleert. Tot op heden is er nog geen door de Russische autoriteiten Europees goedgekeurd certificaat. De onderhandelingen hierover zijn nog gaande.

Europese maatregelen

Op basis van de Informele Landbouwrraad van 30 en 31 mei en de extra ingelaste landbouwrraad van 7 juni heeft de Europese Commissie twee voorstellen gedaan:

- 1) een opkoopregeling voor ondersteuning van de sector op de korte termijn
- 2) een extra openstelling binnen de Europese Promotieregeling.

1. Opkoopregeling

De lidstaten en de Commissie hebben in het beheerscomité van 14 juni een akkoord bereikt over de opkoopregeling. De opkoopregeling bestaat uit een interventie-deel, een groen-oogsten-deel en een niet-oogsten-deel. Interventie houdt in dat rijpe producten worden geoogst en niet in het handelskanaal worden gebracht; groen oogsten houdt in dat onrijpe producten worden geoogst en niet in de handel worden gebracht; niet-oogsten houdt in dat de teelt wordt vernietigd. De Europese Commissie stelt hiervoor een bedrag beschikbaar van 210 miljoen euro. De vergoeding bedraagt 50% van de op basis van referentiegegevens berekende prijs die telers zonder de EHEC-crisis hadden mogen verwachten. Het betreft een 100% financiering en er is geen cofinanciering vanuit het bedrijfsleven vereist. De regeling wordt opengesteld voor de producten komkommers, tomaten, sla (waaronder ook ijsbergsla en andijvie), paprika en courgette. Voor Nederland betekent dit dat producten die sinds 31 mei uit de handel zijn genomen voor een vergoeding in aanmerking komen. Op 31 mei heeft Nederland namelijk in Brussel de crisispreventiemaatregelen geactiveerd, die al mogelijk waren binnen de reeds geldende regelgeving. Dit levert geen problemen op, omdat in de periode tussen 26 mei en 31 mei geen producten uit de handel zijn genomen.

Het pakket noodmaatregelen komt dus bovenop de crisismaatregelen die reeds door mij waren opengesteld. De verwachting is dat telers tot 70% vergoed zullen krijgen. Ook telers die niet zijn aangesloten bij een telersvereniging kunnen een aanvraag voor vergoeding indienen bij het betaalorgaan. Zij komen alleen in aanmerking voor een vergoeding uit het noodfonds en kunnen geen gebruik maken van de eerder genoemde crisismaatregelen. In de Landbouwwraad van 27 juni zal de marktsituatie opnieuw worden besproken. Dan zal worden bekeken of verdere maatregelen noodzakelijk zijn.

De uitkomst is een verbetering ten opzichte van het eerdere Commissie-voorstel, zoals dat in de Landbouwwraad van 7 juni is besproken. Toen lag er een voorstel dat slechts 30% van de geleden schade zou vergoeden met een maximum van 150 miljoen. Dat was voor mij en veel andere lidstaten onacceptabel. Met het onderhavige voorstel is tegemoet gekomen aan de oproep van de lidstaten om met een nieuw voorstel te komen met een substantieel hoger totaalbudget en vergoedingspercentage.

2. Promotie

Daarnaast heeft de Commissie een voorstel gedaan voor een extra openstelling in het kader van de Europese Promotieregeling. Dit voorstel houdt de mogelijkheid in om, in afwijking van de bestaande regeling, versneld promotieprogramma's in te dienen.

Het betekent enerzijds dat programma's eerder kunnen worden ingediend dan de gebruikelijke termijn en anderzijds dat de beoordelingstermijnen voor lidstaten en Commissie worden ingekort. Hierdoor wordt het mogelijk dat uitvoering van de programma's nog in 2011 kan starten, waardoor snel kan worden begonnen met het herstellen van het vertrouwen van de consument in verse groenten en fruit. Het is nog niet bekend of er ook extra budget voor wordt vrijgemaakt. Ook dit voorstel ondersteun ik omdat het op de langere termijn kan helpen het consumentenvertrouwen te herstellen. De Commissie studeert nog op het voorstel. Ik zal u op de hoogte houden van de ontwikkelingen over deze regeling. De promotieorganisaties staan in de startblokken, om campagnes op te

starten om het ten onrechte geschonden consumentenvertrouwen weer te herstellen.

De Commissie sluit met deze maatregelen aan op bestaand instrumentarium uit de GLB-regelgeving om zo snel mogelijk tot vergoeding over te kunnen gaan.

Ik zal de situatie in de groenten- en fruitsector kritisch blijven volgen en mijzelf in Europees verband blijven inzetten voor passende maatregelen zolang dat nodig is.

De staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker